

Київська обласна федерація спортивного туризму

ЗВІТ про гірський спортивний похід ПЕРШОЇ категорії складності по Вірменії (масив Аждаак, Арагац), проведений 20.07 – 03.08.2021 року.

Маршрутна книжка – 23-21.

Керівник групи: Олійник Анатолій Миколайович

Адреса керівника: м. Яготин, Київська обл..

моб.тел. 050-38-58-918. 097-39-30-437,

E- an-tur@ukr.net, ст. ФБ – Анатолій Олійник

Маршрутно-кваліфікаційна комісія КИЇВСЬКА ОБЛАСНА розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований, як похід ПЕРШОЇ категорії складності.

Україна
ОБЛАСНА ФЕДЕРАЦІЯ СПОРТИВНОГО
ТУРИЗМУ (код 2613730)
КИЇВСЬКА ОБЛАСНА
МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНА
КОМІСІЯ
110-00-43543000
м. Київ

Голова МКК *О.Ю. Михацький* О.Ю. Михацький

15 грудня 2021

КИЇВ. 2021

Київська обласна федерація спортивного туризму

ЗВІТ

**про гірський спортивний похід
ПЕРШОЇ категорії складності
по Вірменії (масив Аждаак, Арагац),
проведений 20.07 – 03.08.2021 року.**

Маршрутна книжка – 23-21.

Керівник групи: Олійник Анатолій Миколайович

Адреса керівника: м. Яготин, Київська обл..

моб.тел. 050-38-58-918. 097-39-30-437,

E- an-tur@ukr.net, ст. ФБ – Анатолій Олійник

Маршрутно-кваліфікаційна комісія КИЇВСЬКА ОБЛАСНА розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований, як похід ПЕРШОЇ категорії складності.

Голова МКК

О.Ю.Михацький

15 грудня 2021

Довідкові дані про похід: З 20 липня по 2 серпня 2021 р. група туристів Київщини в складі 12 осіб здійснила гірський похід **першої** категорії складності у Вірменії по Гегамському плато, Гегамському хребту та на гірському масиві Арагац.

1.1. Параметри походу:

Вид туризму - ГІРСЬКИЙ

Категорія складності - ПЕРША

Довжина маршруту - 111 км

Тривалість - 11 днів

Терміни проведення - 20.07 - 2.08.2021 року.

Кількість учасників – 12 осіб.

2.1. Загальна ідея походу. Хотіли на Зангезурський хребет, але військові події між Азербайджаном та Вірменією змінили плани. Вирішили - розвідка нового гірського регіону. Новизна завжди приваблює. Ідея в групі завжди одна – «Перезимувати літо десь в горах з гарною компанією однодумців». Досвід гірських походів маємо. Вибрали – край рівних плато, невисоких гір, привабливе озеро Севан, гірський масив Арагац – найвищий у Вірменії.

До походу у Вірменію готувались ще у 2020 році. Але через епідемію КОВІД-19 похід було відмінено. Який похід здійснити в 2021 році ??? Російський Кавказ – закритий, азійські республіки – задалеко, Європа – задорого. Вирішили завершити задумане – Вірменія – нові, маловідомі і доступні гірські маршрути, інший устрій, звичаї, культура.

Минулорічні авіабілету компанії Скай Ап за 2020 рік вдало використали в цей сезон. От і полетіли.

2.2. Район подорожі. Інформацію про район подорожі та маршрут назбирали в інтернеті та серед друзів. Врахували ще один політичний момент на той час – війна між Азербайджаном та Вірменією в Нагорному Карабаху. Це могло вплинути на всю подорож. Але все обійшлося добре.

Вірменія – колишня республіка СРСР, є державою зі старовинною та історичною культурою. На початку 4 ст. стала першою християнською державою, зараз 97% вірмен є християни. Вірменська Апостольська Церква є одна з найстаріших. Багато церков, храмів, монастирів країни, входять до міжнародної спадщини ЮНЕСКО. Крім того, це гірська країна. Близько 70 % площі республіки

розташовано вище 1500 м над рівнем моря. Країна займає північно-східну частину Вірменського нагір'я. Тут є гірські масиви та хребти на висотах 3000 – 4000 м. Найвища вершина Арагац – 4095 м.

З інформаційних джерел знали, що влітку Вірменія (наш район подорожі) страждає від нестачі води, небагато дощів, пересихання річок та озер, відсутність лісу та дерев. Голий, випалений, гірський край, край пасовищ та скотарства.

2.3. Варіанти під'їзду та від'їзду.

Був лише один варіант: Київ (Бориспіль) – Єреван, авіапереліт від авіакомпанії Скай Ап. А далі і по всьому маршруту – авто (знаходити не складно). Допомагають місцеві та інтернет.

2.4. Нитка маршруту подорожі:

м. Єреван – екскурсія містом – храм Гарні – мон. Гехард – с. Гехард – Гегамське плато – Гегамський хребет – г. Вішапсар (3157) – пер. Красна-Аждаак (1А, 3450) – г. Аждаак (3597) – оз. Акналіч – с. Цахнашен – оз. Севан – с. Бюракан (обсерваторія) – храм Амберд – дол. р. Аркашен – оз. Караліч (3200) – масив Арагац (1А-1Б, 4000) – пер. Каракатар (1А, 3455) – дол. р. Гехарот – с. Арагац

2.5. Інформація про проходження маршруту кожним учасником

Маршрут пройдений без змін та ускладнень всіма учасниками у визначені терміни.

Список та досвід учасників

1.Олійник Анатолій Миколайович	1957	керівник	К-III к.с. Кавказ
2.Руденко Наталія Миколаївна	1960	заст.керів.	У-III к.с. Кавказ
3.Кривонос Ірина Вікторівна	1986	зав.харчув.	У-III к.с. Кавказ
4.Купрієнко Валентина Іванівна	1975	фінансист	У-II к.с. Кавказ
5.Любченко Наталія Георгіївна	1958	фізорг	У-II к.с. Кавказ
6.Анісімов Андрій Валерійович	1973	картограф,GPS	У-II к.с. Грузія
7.Константинович Ірина Леонід.	1981	медик	У-II к.с. Грузія
8.Мельниченко Дмитро Володимир.	1994	зав.спорядж.	У-I к.с. Грузія
9.Мельниченко Максим Володимир.	1999	фотограф	У-I к.с. Грузія
10.Маришев Сергій Сергійович	1984	зав.госп	У-I к.с. Кавказ
11.Яковець Вікторія Миколаївна	1970	хронолог	У-II к.с. Кавказ
12.Коваленко Дмитро Володимир.	1989	рем.,пальники	У-ПВД Карпати

3.1.Графік руху

1.20.07. Авіа Київ-Єреван. Екскурсія в храм Гарні, мон. Гехард. Пішки за с. Гехард (1800 м) **-5км**

2.21.07. Гегамське плато. До вдсх. Погмагангель (2720) **-10 км**

- 3.22.07. Сухе русло р.Уччай –г.Вішапсар (3157м) –дол.р.Кармір-оз.Красна -**13км**
- 4.г.23.07. г. Красна (3520) – пер. Красна-Аждаак (**1А, 3450**) –г. Аждаак(3597) – ур.Сапунчі – оз. Акналіч -**16км**
- 5.24.07. обхід г. Акнасар (3258) – ур. Музулан – с. Цахкашен -**14км**
- Авто на оз. Севан.
- 6.25.07. Днювання на оз. Севан.
- 7.26.07. Авто на с. Бюракан, до храма Амберд (2300). Ночівля.
- 8.27.07. дол. р. Аркашен – оз. Караліч (3200) -**15км**
- 9.28.07. радіально, вершина Арагац Півд. (н/к, **3879**) – перевал Півд. Арагац (**1Б, 3740**) – вершина Арагац Зах. (**1А,4008**) -**10км**
- 10.29.07. оз. Караліч – пер. Каракатар (**1А, 3455**) – р. Гехарот, злиття річок -**8км**
- 11.30.07. радіально, р. Гехарот – цирк Арагац – вершина Арагац Сх.(1А,3916) -**7км**
- 12.31.07. дол. р. Гехаро – по дорозі до с. Арагац -**13км**
- 14-15. 1-2.08. Єреван. Авіа Київ**

всього 111км

3.2. Опис руху та кілометраж (по днях)

Особисте попередження: Всі описи маршруту ведуться від візуального бачення, що є перед тобою і написані від реального проходження маршруту протягом кожного дня. На Гегамському плато, що є дійсно плоскогір'ям, є лише одні орієнтири – це вулканічні конуси-вершини. Через те, наперед скласти нитку маршруту по плато неможливо і не потрібно. Бо сама місцевість не дає тобі до чогось прив'язуватись, лише вулканічні конуси. А так, напевно, і цікавіше. Маєш карту – тоді вперед !!! Вирішуємо по ситуації. Місця стоянок важко спланувати через відсутність води, можна запланувати лише біля великих водойм і то це може бути сумнівно через нечистоти отар.

1день. 20.07. Переліт Бориспіль – Єреван відбувся добре. В аеропорту скористались послугою Таксі і вже через одну годину виїхали по маршруту через місто . Купили пальне для примусів у турмагазині, поміняли валюту на вірменські драми, купили овочів у місцевих крамничках. Відвідали храм Гарні, а потім до монастиря Гехард. Надвечір авто довезло до с. Гехард. Перша ночівля відбулася за селом на невеликому висохлому трав'яному плато. Вода в невеликому пониженні, в яру (показали місцеві). **Пройшли 5км.**

Перша ночівля

Перший струмок

2 день.21.07. Ранок видався спекотним. Місцеві машини, переважно вітчизняні ГАЗики та УАЗики, що їдуть до пастухів, піднімали стовпи куряви. Дихати і без того важко. Сніданок. Запасаємось водою. Рухаємось на захід ґрунтовою дорогою. Видніється перший конус-гора Еракатар (2582), який обходимо ліворуч по ходу. По висохлій траві рухаємось в сторону озера Погмагангель, яке пізніше виявилось невеликим штучним водосховищем. Проходимо біля кошів ізидів-чабанів, дивимось на їхню вправність стригти овечок. Уточнюємо наш напрямок.

Подолавши висохлий потік, та обійшовши черговий горб, вийшли до долини Гахтчай. Шукаємо чисту воду, а її немає. Чабан-підліток показує маленьке джерельце з трубочкою з-під каменя. Ночівля. Ідемо на вечірнє купання до водосховища. **Пройшли 10км.**

Ізиди

Водосховище

3 день. 22.07. Ранок туманний. Сніданок. Виходить сонце. Визначили свій шлях по висохлому руслу р. Уччай. Бачимо конус гори Вішапсар (3157) і рухаємось в цьому напрямку. Грунтових доріг багато, тому ідемо навпростець, по сухих травах. За якусь годину-півтори виходимо на гребінець навпроти Вішапсара (фото). На гору не йдемо, ніякого бажання, лише трата часу. Відкриваються види на конус Назелі (3312) на північному сході та Спітакасар (3555), що великим масивом домінує на сході. А вдалині на північ стоїть високий Аждаак (3597) – наша ціль. Траверсом по траві спускаємось до долини річки Кармір. Вода є !!!, але питна вода лише біля чабанів-ізидів за 500 м. Обід, чай, відпочинок. Попереду вже височить г. Аждаак. Піднімаємось травою, розсипами каміння до невеликої сідловини ліворуч. Входимо в невеликий цирк під горою Красна. Є залишки снігу, невелике озеро. Ночівля, купання в озері, вечеря. **Пройшли 13 км.**

Сухе русло Уччай

сухі жолоби

Праворуч г. Вішапсар. Вдалині г. Красна та г. Аждаак

Спуск з Вішапа

долина р. Кармір

Ліворуч г. Красна, праворуч г. Аждаак

ночівля на оз. Красна

озеро Красна

4 день.23.07. Після нічної грози вийшло сонце. Просохли. Після сніданку піднімаємось на г. Красна (3520) і спускаємось на перевал Красна-Аждаак (1А, 3450). Знімаємо рюкзаки на перевалі і без них штурмуємо г. Аждаак (3597). Вершина в тумані, вітряно. В кратері велике озеро, красиве, (фото).

Спускаємось в легенько заболочену долину Сапунчі, тут початок урочища.

Далі рухаємось в сторону сідловини між невеликими вершинами Східний і Західний Агудаг (3458). На спуску з н/к перевалу входимо у продовгуватий кулуар із залишками снігу, що тягнеться в сторону оз. Акна, і, пройшовши вліво невеликий гребінь, починаємо спуск до оз. Акналіч. По берегах багато кошів, отар. На березі озера ночівля. Побачили першого самотнього туриста-іноземця, француза. Вода невідомого походження, кип'ятимо. В озері не купаємось. **Пройшли 16км.**

Підйом на г. Красна

На перевалі Красна-Аждаак

Вершина Аждаак 3597 м

Кратерне озеро Аждаак

позаду г.Аждаак

попереду г. Агудаг

Залишки снігу

ночівля на озері Акналіч

5 день. 24.07. Ранок почався із шуму авто. На озеро привезли групу дітей на відпочинок. А ми після сніданку обійшли праворуч озеро Акна і за г. Акнасар (3258) повернули ліворуч в сторону ур. Музулан. Сів густий туман і ми відразу втратили орієнтири, навіть по GPS ми не туди блудили. А місцевий чабан, що вийшов із туману і так само зник, вказав на подальший рух.

До обід туман зник, ми вийшли до чабанських поселень і вже без проблем дорогою пішли до с. Цахкашен. **Пройшли 14км.**

Переїзд на місцевому ПАЗіку до оз. Севан був завершенням першого кола походу.

Озеро Акналіч

Вихід до села Цахнашен

6 день.25.07. День днювання, купання в Севані, базар, відпочинок.

На озері Севан

Оз .Севан. монастир Севанаванк

7 день. 26.07. Вранці, в домовлений час, той же ПАЗік нас відвозив до с. Бюракан, близько 60 км. Там змінили авто, бо ПАЗ в гори не може підніматись і доїхали до храму Амберд. Відвідали середньовічний храм на скельних виступах. Ночівля на рівних зелених схилах неподалік храму. Вода є.

Храм Амберд

8 день. 27.07. Вихід вранці о 8.00. Бо підйом зтяжний до озера Караліч. Від храму Амберд починається стара дорога до верхніх плато, пересікає долину річки Аркашен, тягнеться серпантином по схилах, повільно набираючи висоту. З рівномірними проходженнями та відпочинком, до 18 години вийшли на оз. Караліч (3200). Багато місць для наметів, є вода, лише прохолодно, вітряно. **Пройшли 15 км.** Вдень +18, вночі +5 .

Оз. Караліч. Позаду масив Арагац

9 день. 28.07. Погода вітряна, змінюється хмарами. Ідемо на вершину Південний Арагац (н/к, 3879). За 2 години виходимо на вершину, виходить сонце. Фотографуємось. Приймаємо рішення, по бажанню учасників, сходити на Західну Арагац (1А, 4008). Через перевал Південне сідло(1Б, 3740) обходимо траверсом ліворуч Західний Арагац і з північного-заходу по осипному схилу піднімаємось на вершину за 1 годину 40 хвилин. Хмарно, вітряно. Спуск до озера без проходження перевалу займає 2 години. Все добре. **Пройшли 10 км.**

Підйом від оз. Караліч

Позаду Східний Арагац

Південний Арагац (н/к, 3879)

Північний Арагац (4090)

10 день. 29.07. Ранок зустрів невеликим дощем. Сніданок та збір робимо швидко. Сідає туман. Напрямок знаємо, але туманно, лише завдяки GPS виходимо на перевал Каракатар (1А, 3455) в однойменному гребені. Перевал в дві сторони сильно осипний з трав'яними виступами. Рух сповільнений із самостраховкою. Спуск в долину р. Гехарот іде трав'яними виступами. Виходимо на правий приток р. Гехарот і по стежці рухаємось до злиття двох рукавів. Тут біля чабанів-ізидів влаштовуємо ночівлю. Нас пригощають чаєм та молоком. Дощ припиняється. **Пройшли 8 км.**

Перевал Карактар. 1А3455м.

Спуск с перевала Карактар в долину Гехарот.

Ночівля на злитті рукавів Гехарот.

11 день. 30.07. Ранок сонячний. Після сніданку вирушаємо радіально вгору по лівому рукаву р. Гехарот. Вражають красиві каскадні водоспади – 10 м та 80 м, що витікають з кратера Арагаца. Від останнього водоспаду знаходимо стежку на висячу долину. Долина вся в різнотрав'ї та зелені, а навколо кратерні скелі. Багато води та місць для стоянок. Райське місце. Троє учасників зробили сходження на Східний Арагац (1А, 3916). Маршрут на вершину виявився не складним, лише осипний. **Пройшли 7 км.**

Долина р.Гехарот

Перший 10-м водоспад. Позаду висяча долина Арагац

80-м водоспад

Висяча долина та цирк Арагац

12 день.31.07. Непоспішний ранковий збір. Грунтова дорога приводить до села Арагац, до цивілізації. **Пройшли 13км.** Далі на нас чекав Єреван та Київ.

Всього пройдено 111 км +

Вірменський гірський вояж по Гегамському плато, Гегамському хребту та масиві Арагац група пройшла та закінчила дуже вдало, легко, на емоційному підйомі, з гарними враженнями, незабутніми спогадами, чудовими горами, перевалами, вершинами і фактично без дощу. Цікаві історичні місця, церкви та храми. Місто Єреван чисте, світле та сучасне. Ми раді і задоволені. Мріємо і плануємо нові маршрути.

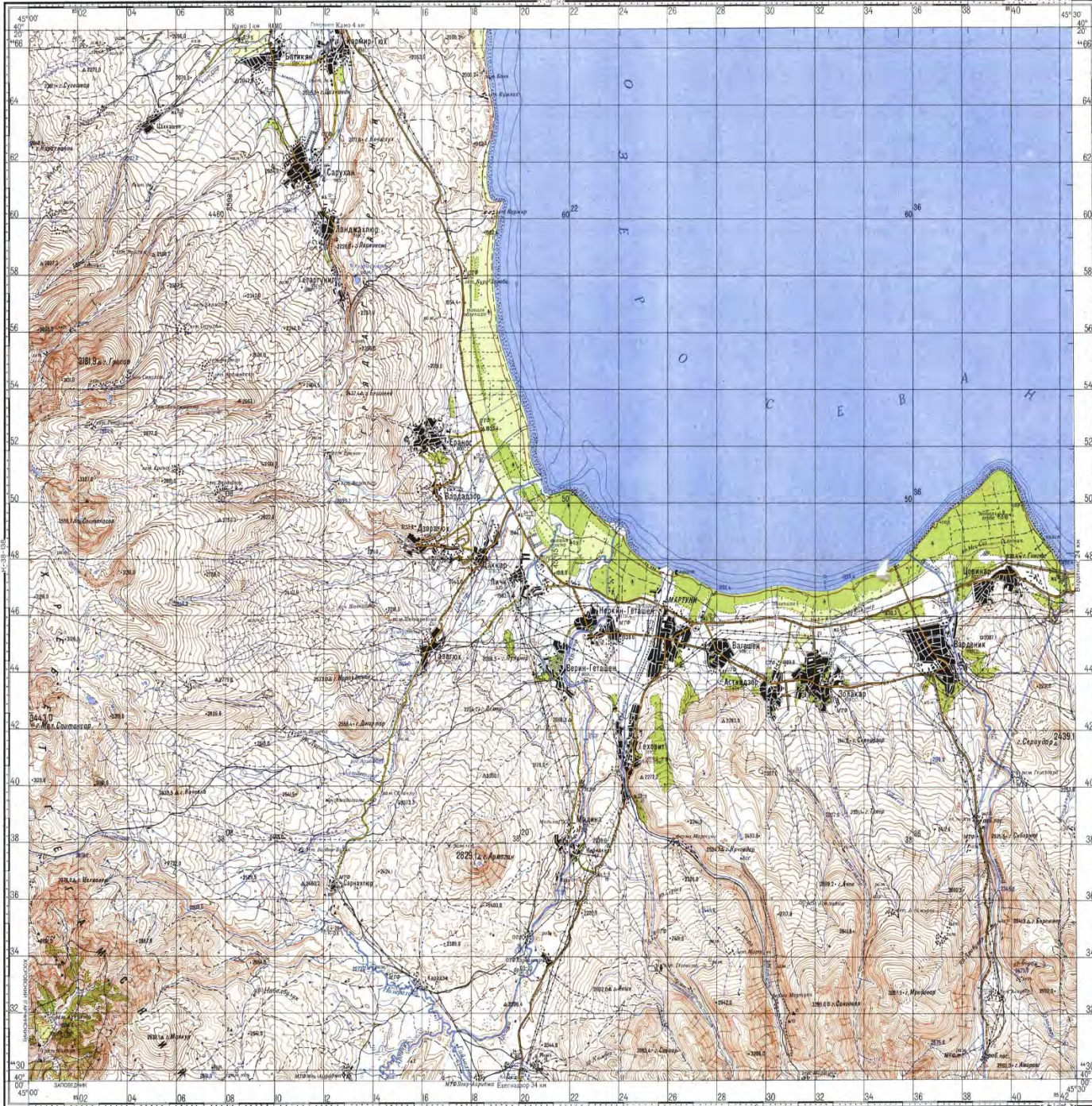
Висновки та рекомендації: Пройдений маршрут – це класична **ОДИНИЧКА**.

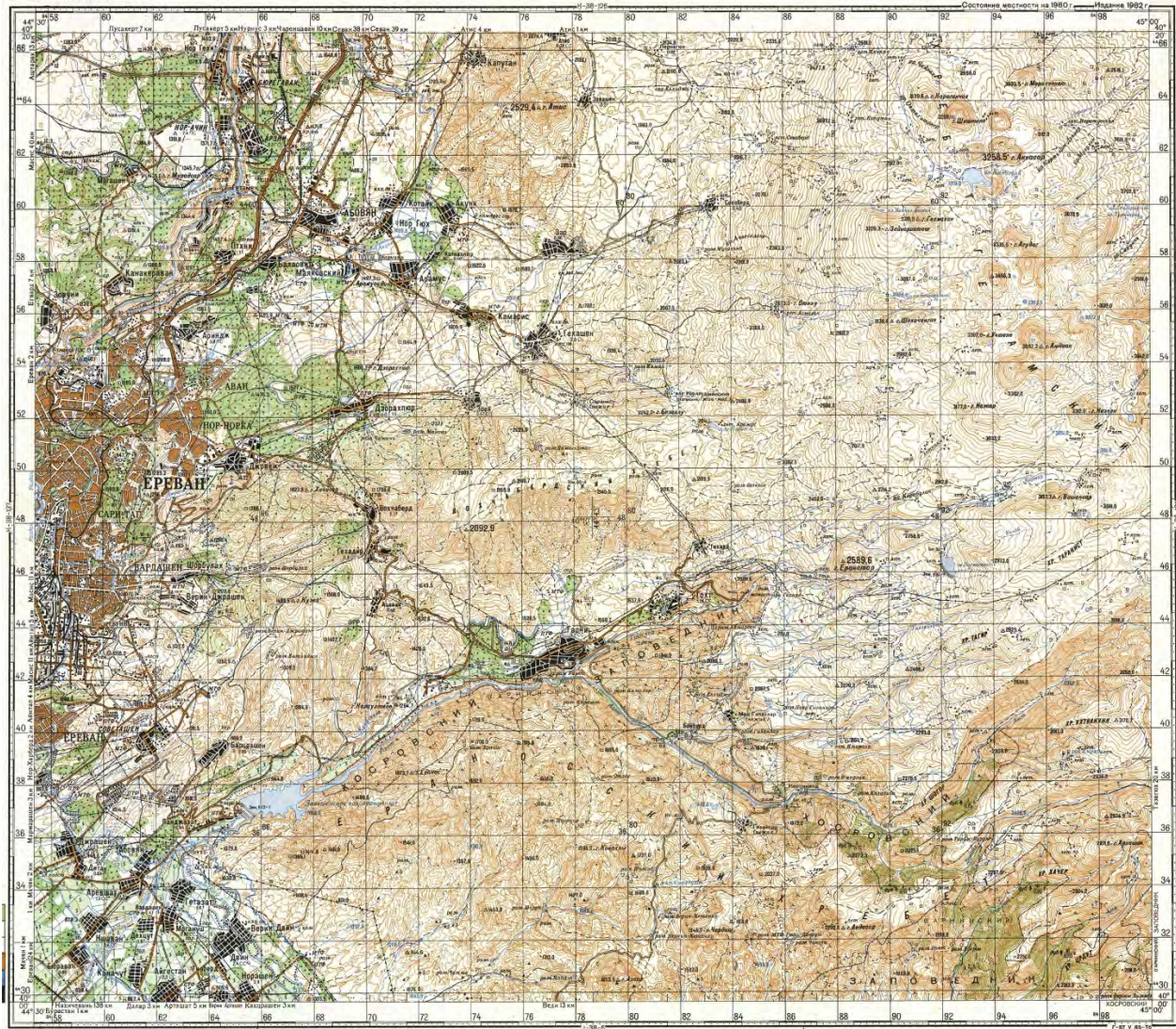
1. Маршрут розроблений правильно з урахуванням туристичної та фізичної підготовки учасників. Без перенавантажень.
2. Маршрут технічно не складний, простий в орієнтуванні при гарній погоді і лише по вулканічних конусах на плато. Потрібно мати GPS.
3. Враховувати, що на Гегамському плато обмаль води і в більшості вода непридатна для вживання через забруднення отарами. Дров немає.
4. Закріпились навички ходіння по осипних, трав'яних схилах.
5. Стало впевнене користування льодорубом.
6. Карти відповідають реальності місцевості.
7. Близькість озера Севан, велика кількість старовинних храмів та монастирів, доповнює подорож відпочинком та культурою.
8. Рекомендовано учасникам з початковою туристською підготовкою.

Карти, маршрутні документи, довідки

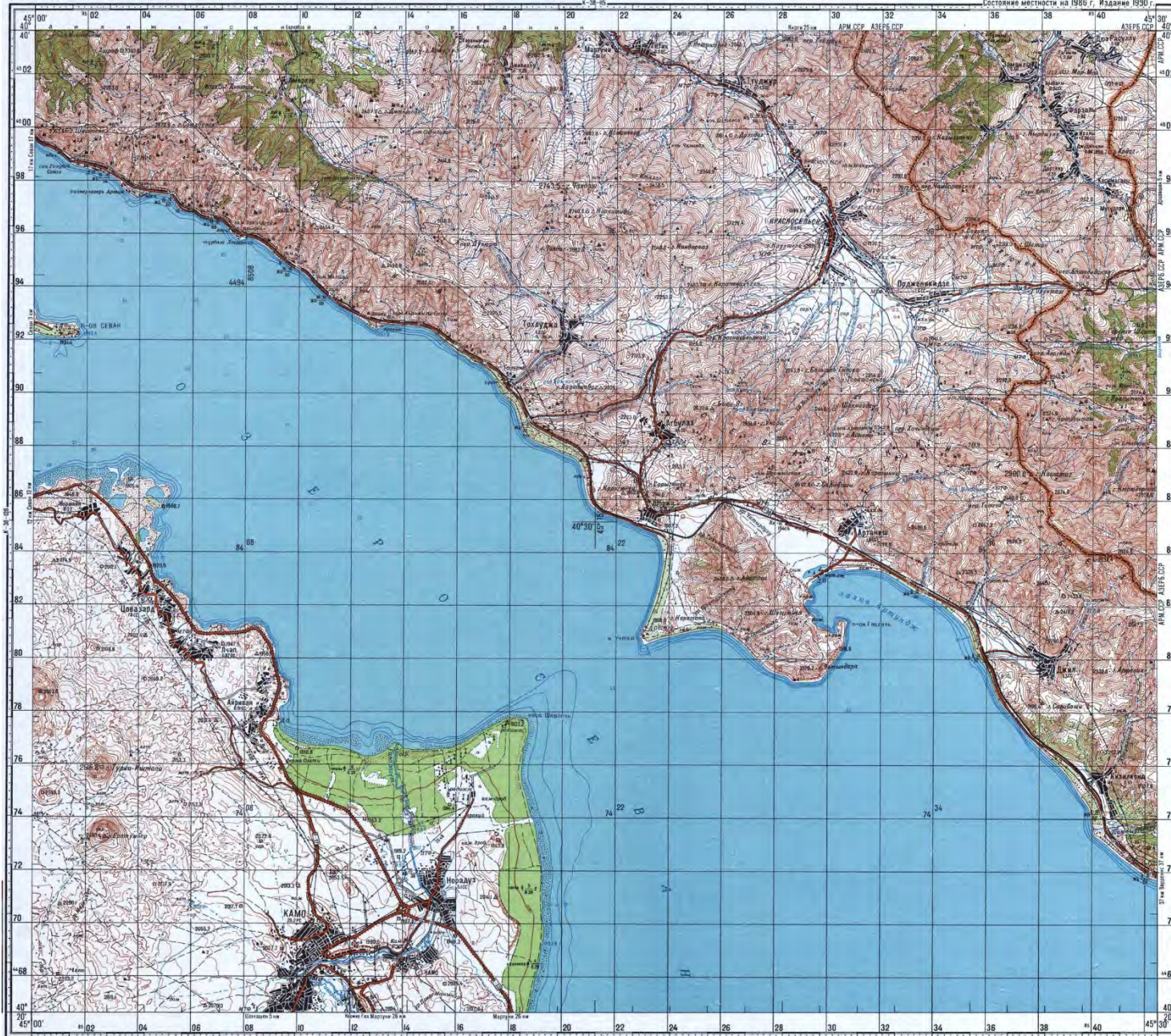
<http://vir.nw.ru/maps/arm/index.htm>

квадрати 125. 126. 127. 138. 139..- використані карти.

Составлено на ИСЗ в масштабе 1:100 000. Система координат: проекция Гаусса-Крюгера, зона 38, сферическая Земля, эллипсоид Меркатора, высота над уровнем моря по системе 1977. Система высот: Балтийская система высот. Число метров в километре: 1000. При высоте сечения 20 м. При высоте сечения 100 м. Система высот: Балтийская система высот. Составлено по карте масштаба 1:500 000, составленной по материалам аэрофотосъемки 1968 г. и обновленной в 1980 г.

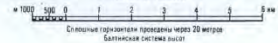

Составлено из 1986 г. источников 4725 (0-74). Съемки обобщены
материалы местности ФРП(0-03) При проектировании восточной
линейной и восточной линии государственной сети сдвинутой от
исходной максимальной сдвинутой местности 4700 (0-71). Государст-
венные топографические материалы ФРП(0-03) Восточная и сдвину-
тая сеть при передаче в местный орган власти (0-71)
Примечание: В любой точке сети отклонения (высоты) от
нуля не превышают ±0,1

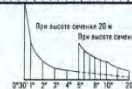

1:100 000

1 сантиметр = 1 километр

Средняя температура воздуха через 20 метров
Батиметрическая высота

При высоте сечения 20 м
При высоте сечения 100 м

Составлено по карте масштаба 1:30 000, созданной
по материалам съемки 1952, 53 гг.
1. Составлено по карте масштаба 1:50 000,
изданной в 1986 г.
2. Проверено Состояние местности на 1986 г.

Число изданий и экземпляров, принятых к изданию в тысячах

1

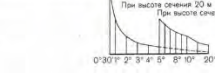
2

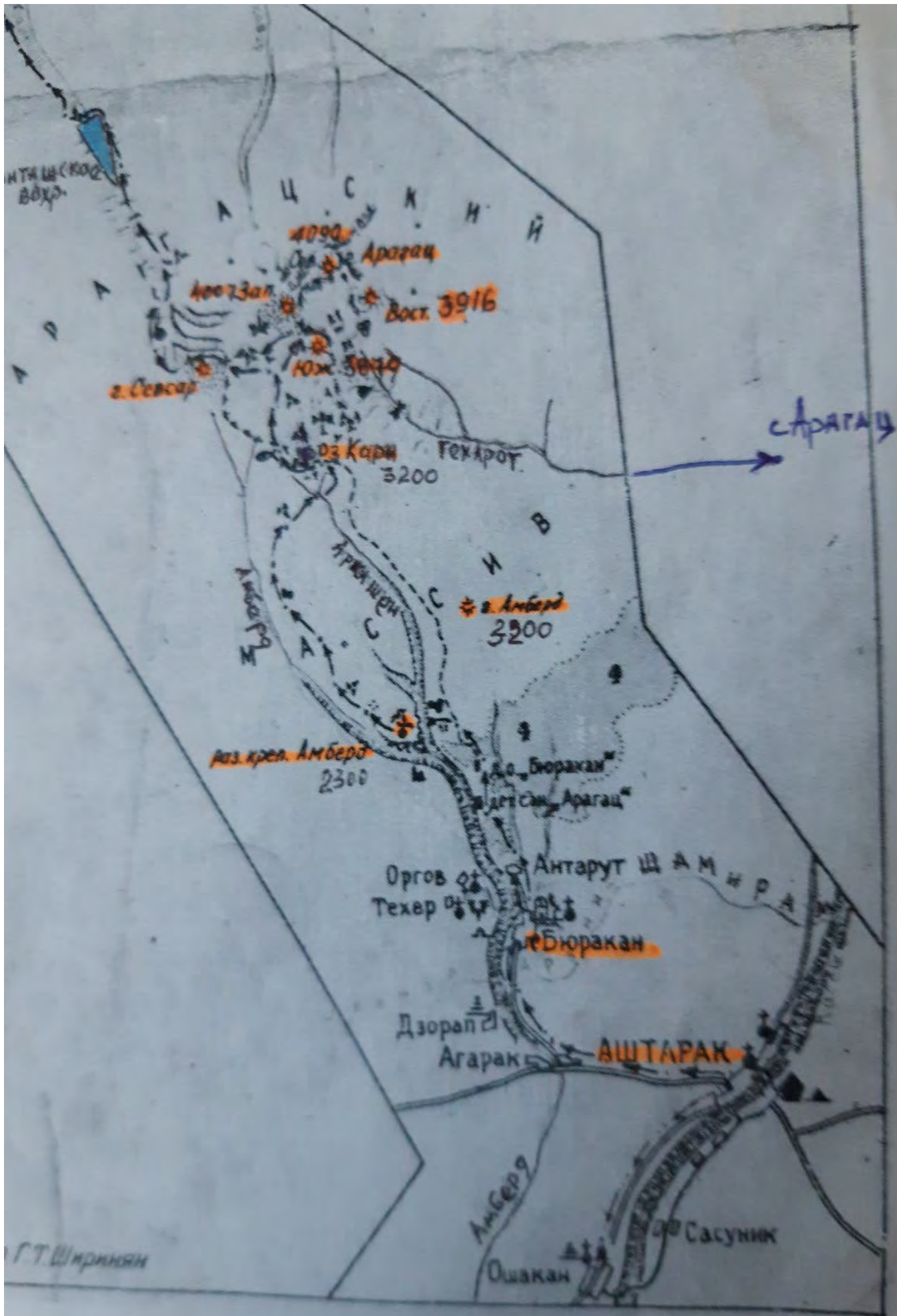
Составлено на ЗТЛ 1:50 000, восточное 4° 45' (0-38) Среднее
сближение экватора с землей 0° 29' (0-38) Гравита-
ционный экватор (середина) и долготы в линии
координат отсчитываются от конечной визирной точки
восточнее 0° 10' (0-38) Горизонтальная сближения
эллипсоидов 0° 10' (0-38) Толщина и дисперсия угла
поперечное сечение в метрах 0,36
Поперечное сечение в метрах 0,36
Поперечное сечение в метрах 0,36

1:100 000
в 1 сантиметре 1 километр
0 1000 500 0 1 2 3 4 5 6 км

При высоте сечения 50 м
При высоте сечения 100 м
Составлено по материалам съемки 1951 г.
Обновлено в 1973 г.
Командир части полковника Г. А. Сидоркин

г. АРАГАЦ

Форма маршрутної книжки
спортивного туристського походу
затверджена постановою виконкому
Федерації спортивного туризму України
від 22 квітня 2002 р., протокол № 21, п.2.

МАРШРУТНА КНИЖКА № 23-21
СПОРТИВНОГО ТУРИСТСЬКОГО ПОХОДУ

Маршрутна книжка вважається недійсною
без штамп маршрутно-кваліфікаційної комісії

2021

рік

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Група туристів Київська обласна федерація
спортивного туризму (КОФСТ)
 (організація, що проводить похід, або район, місто проживання туристів)

у складі 12 чоловік, здійснює з 2007 2021 р. до 3.08 2021 р.

гірський похід першої категорії складності у районі
 (вид туризму)

Вірменія (Гегамський хр., Арагац) за маршрутом:
 (країна, географічний район походу)

Єреван - Гегамське плато - г. Вишансар
г. Красна - пер. Красна - Аджарак (1А3450) -
г. Аджарак (3597) - оз. Акиліт - с. Шахкашен
оз. Севан - с. Бюракан - оз. Караліз - місць
Арагац (1А4008) - пер. Каракатар (1А3455) -
р. Гехарот - с. Арагац

М П випускаючої організації для груп учнівської молоді

Керівник групи: (підпис) Сейчик А.М.
 (прізвище, ім'я, по батькові)

Заступник керівника (для походів 6 категорії складності, а також для груп учнівської молоді): (підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

2. СКЛАД ГРУПИ *

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження (день, місяць, рік)	Місце роботи або навчання (повна назва, посада, № телефону)
1.	Олібішук Анатолій Мик.	1957	пенсіонер
2.	Руденко Наталія Мак.	1960	"Біоморфа"
3.	Кривонос Трина Віктор.	1986	приват. бізнес
4.	Курієнко Валент. Фед.	1975	банк "Приват"
5.	Людзенко Наталія Георг.	1958	пенсіонер
6.	Наїсімов Андрій Валер.	1973	ІТ сфера
7.	Константинович Тоня Леон.	1981	студент
8.	Мельниченко Дмитро Вол.	1994	приват. бізнес
9.	Мельниченко Макс Волод.	1999	студент
10.	Маринюк Сергій Сергій.	1984	лікар
11.	Скавель Вікторія Мак.	1970	блогер
12.	Коваленко Дмитро Волод.	1989	приват. бізнес

Відповідність відомостей про туристський досвід та досвід подолання локальних перешкод керівника та учасників походу довідкам про залік походів перевірено.

Член КОРАТ (назва МКК) МКК Тришис В.В.
 (підпис, прізвище та ініціали члена МКК)

3. ПЛАН ПОХОДУ (ЗАЯВЛЕНИЙ)*

Дата	Дні у дорозі	Відрізок маршруту	Відстань (км)	Засіб пересування
20.07	1	Київ - Єреван - екскурсія		авіа
		храм Зарі, м. Сехард	5 км	пішки
21.07	2	Загалевке плато	10 км	пішки
22.07	3	р. Узгай - р. Вішансар - р. Кармір - оз. Красна	13 км	пішки
23.07	4	оз. Красна - пер. Красна - Агдаак (А3450) - і Агдаак - оз. Акіна	16 км	пішки
24.07	5	ур. Музудан - с. Уахкашен	14 км	пішки
25.07	6	оз. Євван. Дюванди		
26.07	7	с. Бюракан - храм Аліберд		авто
27.07	8	гол. Аркашен - оз. Караліт	15 км	пішки
28.07	9	р. Арагац Лівг (4/к 3879) р. Арагац Зех (А4008)	10	пішки
29.07	10	оз. Караліт - пер. Каракатар (А3455) - р. Сехарот	8	пішки
30.07	11	цирк Арагац - Схір Арагац (А3916)	7	пішки
31.07	12	гол. Сехарот - с. Арагац	13	пішки
12.08	13	Єреван, екскур. Київ		авіа
		коєф. 1.2		

Всього активним способом пересування - 111 км.

*) У розділі 3 будь які виправлення або виключення відрізків маршруту не припустимі. Відрізок маршруту визначається від пункту ночівлі до пункту закінчення денного переходу.

5. СХЕМА МАРШРУТУ **

*) Обов'язкове подання картографічних матеріалів для туристських груп учнівської молоді.

*) Для маршрутів I-III категорії складності подається схема, а для маршрутів IV-VI категорії складності група подає копії картографічних матеріалів, якими вона буде користуватися під час проходження маршруту. Допускається вклеювання готових карт та схем із зазначенням їх масштабу, маршруту походу, місцями та датами ночівель і днювань.

———— АВТО
 - - - - - ПІШКИ

● 25.07 - НОЧІВЛІ

*) при розг
 складних ді
 розгляду у М

7. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРУПИ

Наявні:

- необхідний набір продуктів харчування;
- загальне та особисте спорядження у достатній кількості;
- необхідний ремонтний набір та необхідний набір ліків.

Спеціальне спорядження:

Групове:		Особисте:	
назва	кількість	назва	кількість
мотузка Юм	2 x 30 м	бесідка	1
примуси	2 шт	трус + карат	1 + 1
тент	2 шт	льодоруб	1
мед + рем	1 + 1	хачка	1

Вагові характеристики вантажу на маршруті:

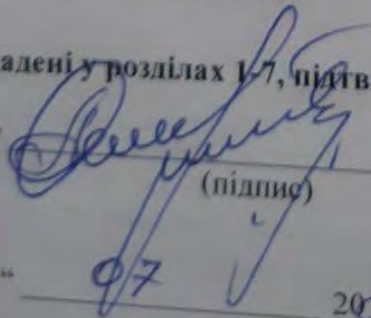
Назва	На одну людину	На групу у кількості чол.
Продукти (всього / за день)	600 г	
Групове спорядження	3 кг	
Особисте спорядження	3 кг	
РАЗОМ:		

Максимальне навантаження:

- на одного чоловіка - 26 кг;
- на одну жінку - 21 кг.

Відомості, викладені у розділах 1-7, підтверджую.

Керівник походу

(підпис)

(Овсієвич А.М.
(прізвище, ініціали))

Дата

.. 10 .. 07 2021 р.

12. КОНТРОЛЬНІ ПУНКТИ ТА ТЕРМІНИ

Про проходження маршруту група повинна повідомити телеграмою:

1. Махачовский О.Ю. за адресою SMS
050-76-046-73

2. _____ за адресою _____

- 3 Єреван до 21.07 2021 р.
- 3 Єреван до 2.08 2021 р.
- 3 _____ до _____ 20__ р.

Голова комісії [Signature]
(підпис)

Махачовский О.Ю.
(прізвище, ініціали)

Члени комісії [Signature]
(підпис)

Гриш В.В.
(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

20.07 2021 р.

13. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ, ЗАУВАЖЕННЯ, ВІДМІТКИ

14. ВИСНОВОК МКК ПРО ЗАЛІК ПОХОДУ

Похід оцінено першою категорією складності.

Довідки про залік походу видані у кількості 12 шт.

Голова МКК [Signature] (Михаєвич О.В.) (прізвище, ініціали)

Члени комісії [Signature] (Михайло В.В.) (прізвище, ініціали)

() (прізвище, ініціали)

"15" 12 2024 р.

Вершины, перевали Арагаца

Перевал: Юго-Восточное седло
Район: 99. Арагацкий массив
Высота: 3600
Категория: летом: 1Б
Тип склона: летом: ск-ос
Что соединяет: П. исток р.Гехарот - р.Аркашен
2.3. Ю-в седло (3600, 1Б)
По классификатору - 2001: Соединяет: П. исток р.Гехарот - р.Аркашен

Перевал: Западное седло
Район: 99. Арагацкий массив
Высота: 3730
Категория: летом: 1Б
Тип склона: летом: лд-ос-ск
Что соединяет: р.Гехарот - р.Манташ
2.1. Западное седло (3730, 1Б)
По классификатору - 2001: Соединяет: р.Гехарот - р.Манташ

Перевал: Северо-Восточное седло
Район: 99. Арагацкий массив
Высота: 3790
Категория: летом: 1А
Тип склона: летом: ос
Что соединяет: р.Гехарот - р.Такджер
2.2. Северо-Восточное седло (3790, 1А)
По классификатору - 2001: Соединяет: р.Гехарот - р.Такджер

Перевал: Южное седло
Район: 99. Арагацкий массив
Высота: 3740
Категория: летом: 1Б
Тип склона: летом: ос-лд
Что соединяет: р.Гехарот - р.Амберд
2.4. Южное седло (3740, 1Б)
По классификатору - 2001: Соединяет: р.Гехарот - р.Амберд

4 пика вершина горы (северную, восточную, южную и западную) и три седла между ними. Вместо четвертого седла — выход в ущелье реки Гехарот.

Записки з перевалів та вершин

30 июля
 13:48
 Погода - отличная, шланг
 на дне кратера у
 подножия восточной
 Завтра на Северную.
 Ник и тебень Ермаев (Пересла-
 вль-Залеский)
 Бабелен Альберт (Ереван)
 31 июля
 12:22
 Погода отличная,
 Мастерские группы хоро-
 шие
 Альберт в кратере + Альберт
 Борис Тодотрас (Москва)
 Катя Короник (Москва) -
 Альберт Бабелен (Ереван)

2/7 - 2017 12⁰⁰
 Simon Gullberg
 o Ann Velazquez
 Sweden o USA
 Perfect weather,
 clear blue sky and
 going down to camp
 to camp.

2017. 06. 16
~~11:55~~ godn. 9⁵⁵
 Polland. Dragats
 Fenek
 medio-punk :-)
 Tomki Tovarica
 Zanka
 www.zenex.pl http://sklep.zenex.pl

Колл Пустогаров
 Алексей Занка
 23.07.2014

Рэй
Алиса
Хелта
КАПИТАН
Миша
Коста

Восток
Сынып, сыныпқа
18³⁰ 10.09.2021

Восток 07.08.2017
Бәлім на көз
бершанна :)

DANIEL
MARTIROS
EAD

21.12.2013 р. 13:30

Вірменські туристичні замальовки подорожі і враження

(поділився Анатолій Олійник – організатор подорожі)

ВІРМЕНІЯ-2021. ПОХІД. ВРАЖЕННЯ. Частина 1. – ЄРЕВАН – ГОРИ – оз.СЕВАН

Довгоочікуване річне чекання мандрівки до Вірменії через КОВІД-19 закінчилося. Вірменія вже рік нас чекала. Минулорічні авіаквитки компанії СкайАп вдало використали в цей сезон.

Вірменія – колишня республіка СРСР, є державою зі старовинною та історичною культурою. На початку 4 ст. стала першою християнською державою, зараз 97% вірмен є християни. Вірменська Апостольська Церква є одна з найстаріших. Багато церков, храмів, монастирів країни, входять до міжнародної спадщини ЮНЕСКО.

Це гірська країна. Близько 70 % площі республіки розташовано вище 1500 м над рівнем моря. Країна займає північно-східну частину Вірменського нагір'я. Тут є гірські масиви та хребти на висотах 3000–4000 м. Найвища вершина Арагац – 4095м.

Ці фактори і зіграли визначальну роль у виборі гір, інтересу, доступності і наших фінансових можливостей. До гірського походу по країні та її культурно-історичних місцях все було готове з минулого року. Отже полетіли.

При підльоті до Єревану вниз відрились широкі жовті простори, порізані безліччю невисоких гір, схилів та ущелин. Практично жодної зелені, лісу, деревини... Все це були жовті випалені простори при +40 градусній спеці. Лише невеликі ланцюжки річок та долин звеселяли око. Задуха аеропорту змінилась комфортбельним бусом.

Минувши столицю, рушили в напрямку гір. Щоби більше мати знайомства та вражень від країни, відразу заїхали до храму **Гарні**, що за 28 км від столиці, над скельними обривами річки Азат, схожого на римський Пантеон – одна з найвідоміших старовинних фортець.

Її змінив **Гегард** – **монастирський комплекс**, розташований в тій же ущелині гірської річки Азат, приблизно за 40 км, він внесений до списку ЮНЕСКО. Деякі храми монастирського комплексу повністю видовбано у скелях, інші, збудовані з каменю – схожі на печери. На території комплексу панує тишина та спокій. А нависаючі скелі підкреслюють твою людську мізерність в цьому світі. Часто молодята тут проводять вінчання та обрядові події.

Сповнені вражень, зупинились на першу ночівлю за селом Гегард.

Ранок тихий, сонячний і вже жаркий. Піший маршрут розпочався. Попереду чотирьох денний маршрут по **Гегамському** вулканічному гірському масиву на

висоті 2500 м в сторону озера Севан. Це гірське плато всіяне шпильовими конусами вулканів різної форми та розмірів, а також каменями-вішапами, схожими на українські кам'яні баби.

Орієнтуватись по маршруту при ясній погоді не особливо тяжко, але в тумані, коли погода змінюється досить швидко, стає проблемно. Високі вулканічні шпилі вершин, що розкидані по плато, дають чітку уяву про місцезнаходження. Річки, струмки пересохли. Джерел дуже обмаль. А водойми чи озера є непридатними для пиття через велику кількість отар овечок, корів та коней, що забруднюють воду.

Зустріч з місцевими чабанами-езідами проходила на помірному спілкуванні, без особливих емоцій, радості. І це добре. Але допомога чи частування чаєм, молоком чи сиром завжди було.

Пройшовши декілька вулканічних вершин (г. Вішапсар (3157), г. Назелі (3302), піднялися на ночівлю до кратерного озера г. Красна (3430). Тут вперше побачили сніг. Вечірнє купання в озері, затишок без вітру, а потім дощ з блискавицями та громом. Пережили негоду, а на ранок все стихло.

Червоні вулканічні розсипи г. Красна вивели нас на найвищу вершину Гегамського масиву – г. **Аждаак (3597)**. Пориви вітру, хмари, розсипи каміння та яскравих квітів зустріли нас на вершині. А під нами, в кратері, одне з найкрасивіших високогірних озер Вірменії. Невелика фотосесія на згадку, шоколадка і донизу.

Трав'янисто-кам'яні долини та схили зі сніговими залишками привели до великого, красивого озера Акна. Знову зустрілись отари, езиди, дитячі наметові табори...

Суцільний ранковий туман ускладнив перехід від оз. Акна до с. Цахкашен. Навіть GPS не давав повної уяви куди рухатись. Раптово, як у казці, з туману з'явився чабан з конем і без сучасного гаджета вказав напрямок до невеликого озерця і подальшого руху. І це було вірно. Старовинна церква, яку ми здалека вгледіли, що одиноко-відокремлено стояла на горі, здавалась небесною. За декілька годин дістались до Цахкашену. І перше, що зробили, взяли приступом місцевий «супермаркет». Всього захотілось і відразу – морозиво, лимонад, фрукти, пиво... Завершилась перша пішохідна частина.

За півтори години замовленим ПАЗіком добрались до озера Севан, що біля міста Севан, за 65 км від Єревану. Тут був спланований дводенний відпочинок, релакс-купання та день народження керівника.

Оз. Севан – це вірменське море, розташоване на висоті 1900 м, глибина 83 м. В озеро впадає 28 річок, а витікає лише річка Раздан.

Муніципальна зона відпочинку безкоштовна. Місце для наметів, вода, туалети, харчування. Служба порятунку весь час на воді. Полісменів, що охороняють безпеку так багато, ніби більше відпочиваючих, що стає дивно.

Враження від озера Севан незабутнє, величаве. Весь відпочинок видався вдалим. Сонячні дні, тепла вода, піщані береги, прояви вірменської гостинності – було все. Всі отримали задоволення по своїх бажаннях, запитах і можливостях.

Перша частина подорожі завершилась. Далі буде...

ВІРМЕНІЯ-2021. ПОХІД. ВРАЖЕННЯ.

Частина 2 – озеро СЕВАН – БЮРАКАН – г. АРАГАЦ – м. ЄРЕВАН

Отже далі.

Відмічання дня народження керівника та одноденний відпочинок на Севані, з його спокусами та цнотами, змушував групу продовжити свою гірську подорож по Вірменії. Ранковий ПАЗік не забарився.

Перше, що було вирішено, відвідати діючий **монастир Севанаванк** на півострові Севан, що за 5 км від нашого місцеперебування. Він був заснований в IX ст. відшельниками-ченцями. Його будівлі величаво виступають над водяними просторами озера. Це унікальне місце варто відвідати.

Автострада потихенько плелася вглиб, даруючи все нові краєвиди – то випалені простори, то кам'яні кар'єри, то просто загорожі для скотини, обнесені старими автобляхами чи просто чабанські халабуди. Але ж це все цікаво спостерігати.

За три години дістались кінцевого пункту – **с. Бюракан**. Тут з часів Радянського Союзу була заснована одна з найважливіших астрофізичних обсерваторій (1490м) з найпотужнішими телескопами. Але з 1993 року вона законсервована, хоча будівлі повністю збережені.

Прийшлося змінювати «коней», бо ПАЗік ледь дотягнув до висоти 1600 м, весь час перегріваючись. Вже місцевий бортовий УАЗік підхопив нашу групу. Попереду ще 22 км з набором висоти до 3200 м. Цей шлях був повним випробуванням, їздою на першій передачі, постійним закипанням мотору і доливанням води через кожний кілометр. Хоча дорога в міру асфальтова, що дуже здивувало, ми майже три години !!! стояли на борту і вдало «зійшли на берег» на озері Караліч (3200 м).

Зазначу, що по дорозі до озера, відвідали **фортецю Амберт**, яка була могутнім форпостом в середні віки і була резиденцією вірменського полководця Ваграма Пахлавуні (XI ст.). Знаходиться на стрімкому скельному схилі між ущелинами річок Амберд и Аркашен на висоті 2100 м. Унікальне відвідуване місце.

Одноденний перехід по долині річки Аркашен привів нас до мальовничого високогірного озера Караліч (3200 м), звідси починаються маршрути на вершини Арагацу.

Озеро Караліч (3200 м) зустріло нас своєю передвечірньою дзеркальною гладдю. Це стало місцем нашого базового табору для сходження на вершину-вулкан **Арагац – найвищу гору Вірменії**. Тут є цивільне проживання та кафе. Багато іноземців з Європи, Сирії, Індії, а також місцевих. Краєвиди дуже різнопланові, красиві.

Вранці, враховуючи гарну сонячну погоду, вийшли на сходження. Шлях пологий, не важкий, доволі приємний. За дві години ми вже стояли на південній вершині Арагацу Півд. (3879 м). Чаша вулкану із залишками льодовика була під нами. А

навпроти піднімались шпилі-масиви північної – 4090 м, східної – 3916 м та західної – 4001 вершин. Різнокольорова гамма розсипів вулканічних порід, туфів, каменів від фіолетово-рожевих, жовто-червоних та чорно-сірих просто вражала. Стрімкі скельні обриви, нависаючі кам'яні карнизи до низу кратера перехоплювали подих. А внизу, скільки сягне око, великі простори долин, з очима-озерами та далекими містами. Робиш вдих, завмираєш і насолоджуєшся... Краса!!! Наша молодь ще збігала на західну вершину Арагацу.

Не хотілося прощатись з озером Караліч, але...

Дощовий ранок примусив швидко зібратись. І ось ми вже мокнемо на маршруті. Невисокий перевал Каракатар, що переводив у сусідню долину зустрів дощем, туманом і поривами вітру та ще й громом. В горах все змінюється швидко. Поки спускались до чабанів-езидів, дощ припинився, потеплішало, стало веселіше. А тут ще і запрошення: «Захади чай пий..» Ок, чудово, дякуємо, зайшли. Пригощали лавашем, сиром, молоком, чаєм. Розмови велися, в цілому, про все і ні про що. Але цікаво, щось пізнати, почути, порівняти. Поки нас поливало дощем, то на Арагаці все побіліло – там випав град та сніг. Пейзаж змінився.

Вранці вирішили прогулятись у верхів'я річки Геховіт, що витікає з кратера Арагацу. Спочатку побачили 10-метровий водоспад, а піднявшись у висячу долину, захопились видами 100-метрових каскадів. Місця просто райські для організації базових таборів і сходжень на вершини. Сходили на східну вершину Арагацу. Все просто чудово.

Прощаємось. До зустрічі, Арагац... і цей чудовий край.

Повертаємось в Єреван, до цивілізації.

По дорозі здалеку, на невеликій горі автомагістралі Севан–Єреван видно унікальну споруду – **стоїть височенний хрест** – це до 1700-річчя прийняття християнства у Вірменії. Вірменія – перша країна у світі, що прийняла християнство й утворила Вірмено-Григоріанську Апостольську церкву. Відбулося це майже за 150 років до прийняття християнства як державної релігії Римською імперією. Щороку до цієї споруди приварюється новий хрестик.

В подарунок від молодого прогресивного, сучасного бізнесмена-водія Гарніка з села Арагац, отримуємо подарунок – заїзд до **Монастиря Сагмосаванк та церковного комплексу Сурб-Сіон** (XIII ст.) на скелястому обриві річки Касах. Це дуже вражаюче.

Єреван зустрів нас недільним сувенірним базаром «**Вернісаж**» та тихою прогулянкою містом. Дивно, що людей-пішоходів по місту небагато. Вулиці просторі та чисті, незаповнені і вільні. Його **історичний та адміністративний центр** включає безліч значних монументальних будівель в стилі модерн, цікавих музеїв і мальовничих парків. Єреван часто називають “рожевим містом”, тому, що велика частина його будівель побудована з туфу – каменю вулканічного походження, що має рожевий колір. Площі та сквери озеленені з багатьма фонтанами. Є свої цікавинки, національні орнаменти, статуї-фігурки. Вуличні кафе та ресторани різного стилю – від ретро до VIP. Зустрічаємо багато туристів-індусів, сірійців. За два дні пішки обійшли всю центральну частину міста. Смакували національними стравами, вином і, звичайно, вірменським кон'яком. Сподобалось все.

А тихі вечори збирають сотні людей, дітей та молодь на східцях «Каскаду». Піднявшись майже на 800 східців на верхню панораму, тобі відкриваються простори та краєвиди на весь вечірній Єреван. А зовсім поруч видно вершину Арарат, але це вже Туреччина.

Сідало сонце, над Єреваном нависали сутінки, виспівували цикади..., наступала ніч і ми, з легеньким щемом в серці, прощались із світлим, чистим, приємним містом Єреван і Вірменією. Чи прийдеться тут побувати знову...